

Vali bu haberlere neden kızıyor

29.07.2019

Geçtiğimiz günlerde Antalya'nın simgelerinden biri olan tarihi yapılardan Kesik Minare'nin restorasyonu ile ilgili tartışmalara değinen kapsamlı bir yazı yayınlamıştık. Yazıda, Kesik Minare'nin tıpkı Ayasofya gibi bir fetih simgesi haline getirilmeye çalışıldığına değinerek dönem kaynaklarından örnekler de verip bu yaklaşımın doğru olmadığına değinmiş, ayrıca Kesik Minare sokağında yaşayan halkın da yapılan çalışmaya ilişkin görüşlerini aktarmıştık:

(<https://odatv.com/sahte-osmanlilik-iste-budur-13071916.ht...>)

ANTALYA VALİSİ RESTORASYON HABERLERİNE ÇOK KIZDI

Antalya Valisi Münir Karaloğlu bu yazının hemen ardından Kesik Minare'yi ziyaret etti ve her zaman olduğu gibi yine Anadolu Ajansı aracılığıyla restorasyon eleştirilerine tepki gösterdi: *"Piyasada, hayatta arkeoloji, mimari, restorasyon bilgisi olmayan insanlar, 'Şöyle oldu yanlış oldu, şunun rengi şöyle oldu, yanlış oldu.' yorumları yapıp, yazılar yazıyor. Bu kadar bilim insanlarına saygısızlık yapılıyor. Bu kararların hepsini ben veriyordum gibi çıkıp piyasada konuşmak, yazmak doğru değil. Kimse kimseyi yormasın. Biz kentin, ülkenin, insanlığın çok değerli bir hazinesini korumaya çalışıyoruz. Restore edilmeseydi Korkut Camisi'nin kalanı bu yılki yağmur ve fırtınada çökerdi."* Tamamını okumak için: (<https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/korkut-camisi-restore-edilmeseydi-yagmur-ve-firtinada-cokerdi/1536239>)

RESTORASYON TARTIŞMALARINDAN NEDEN HEP AYNI FİRMALAR VAR?

Vali Karaloğlu yapılan çalışmaların bilim insanlarının denetiminde sürdüğünü savunuyor ve ortaya çıkan restorasyon garabetlerinin gündeme getirilmesinden ve eleştirilmesinden duyduğu rahatsızlığı açıkça ifade ediyor. İsim vermeden de bu konudaki haber ve yazıları hedef alıyor... Son yıllarda restorasyonlara kaynak aktarılması elbette çok güzel bir adım ancak bu kaynakların nasıl ve neden kullanıldığı, restorasyonların ihtiyaçtan mı yoksa kimi zaman tamamen siyasi ve

ideolojik bir yatırım aracına mı dönüştüğü tartışma konusu. Bir de çoğu projede hep aynı firmaların öne çıkması, üstelik kimi restorasyonlarda bariz bilimsel yanlışlıklar ve hatalı imalatlar yapan firmaların ihalelerde hep önde olması ayrı bir tartışma konusu...

KURUL ONAYLI PROJELER NEDEN YARGIDAN DÖNÜYOR

Vali Münir Karaloğlu ve benzeri idarecilerin anlamadığı nokta şu: Bilim kurullarının onayladığı her proje bilimsel ya da hukuki değildir. Son yıllarda altında anlı şanlı bilim insanlarının ve koruma kurulu müdürlerinin imzası bulunan onlarca hatalı proje yargıdan dönmüş, hukuksuz bulunduğu için mahkemelerce iptal edilmiştir.

ANTİK KENTİ OTEL VE RANT YAĞMASINDAN KURUL DEĞİL, HALK KORUDU

Örneğin dünyaca ünlü Phaselis antik kentinde, hem hükümete hem de FETÖ'ye yakın olan Rixos otellerinin sahibi Fettah Tamince'nin otel yapma girişiminde bir sakınca görmeyen ve altına "olur" imzası atan kurumlardan biri de bölge koruma kurulu müdürlüğüydü. Bu yanlış da yerel halkın direnişi sonucu yargıdan dönen uygulamalardan biri oldu. Bir bakıma adında "koruma" kavramı olan bir kurulun koruyamadığı kültür mirasını otel ve rant yağmasından halk korudu...

EMLAK VERGİLERİNİN YÜZDE 10'LUK KISMI RESTORASYONLARA AYRILIYOR

Restorasyonlar için halkın ödediği emlak vergilerinden yüzde 10'luk bir fon ayrılıyor ve bu paralar kültür varlıklarının ayağa kaldırılmasında, korunmasında kullanılıyor. Ancak bu paraların harcanması sırasında ödediği vergilerle kaynak yaratan insanların fikri hiç alınmıyor. Örneğin Antalyalı bir mülk sahibinin her yıl ödediği 10 bin liralık emlak vergisinin 1000 lirası restorasyonlar için oluşturulan fona aktarılıyor. Dolayısıyla hepsi birer kamu malı ve ortak kültür mirası olan tarihi yapıların restorasyonlarında, o vergiyi ödeyen insanın da söz söyleme hakkı vardır. Bu, şekil, şemal meselesi, rengi olmuş olmamış tartışması değildir. Toplumun ortak hafızasında yer edinen mekânların, o topluma hiç bir bilgi vermeden, hiç bir katılım süreci yaratmadan "biz yaptık oldu" mantığı ile etrafını bariyerlerle çevirip, o bariyerler açılınca şoke eden sonuçlar doğmasının önüne geçebilmektir.

BİLİM İNSANLARI YANLIŞLARI ÖZGÜRCE ELEŞTİREBİLİYOR MU?

Sayın Valinin adlarını sıraladığı onlarca bilim insanına rağmen halen bu tür garabet sonuçlar alınıyorsa burada bir sorun var demektir. İşin bir de şu yanı var: Hangi bilim insanı eğitimini aldığı ve bilimsel ahlak ile sıkı sıkıya bağlı olması gerektiği işinde eleştirilerini layıkıyla dile getirebiliyor? İdarenin ve hükümetin dümen suyundan çıkmadan her türlü yanlış gözü yuman bilim insanlarının yol açtığı tahribatın çetelesi henüz tam olarak tutulmuş değil. Ama en basitinden son yıllarda yapılan restorasyonlarda kamu parasıyla tarih katliamı yapılmasına onay ürettiğini söylemek hiç de yanlış olmaz.

ONCA AKADEMİSYENİN 'ONAYI' İLE DÜNYACA ÜNLÜ ANIT TAHRİP EDİLDİ

Vali Münir Karaloğlu'nun restorasyon haberlerine bu kadar kızmasını anlıyoruz. Çünkü kendisinin de saydığı onca kurul üyesine, onca bilim insanına rağmen "projeye uygun" yapıldığı iddia edilen Kumluca'daki Rhodiapolis antik kenti restorasyonunda, dünyanın en önemli yazıtlarından birini paramparça ettiler. Opramoas anıtının yüzde 65'i restorasyonla yok edildi. Rhodiapolis'teki restorasyon skandalını ilk kez gündeme getiren gazeteci olarak süreci en başından beri takip ettim. Haberi yayınlamamızdan bir kaç gün sonra Sayın Vali yetkilileri de yanına alıp antik kenti ziyaret etti ve çevresindekilere "nesini beğenmemişler, gayet güzel olmuş" diyebildi. (Rhodiapolis restorasyonu için):

<https://odatv.com/yine-tarihi-restorasyon-skandali-1804171200.html>

Bugün "kurul onayı" ile yapıldığı savunulan Rhodiapolis restorasyonu sırasında paramparça edilen Opramoas anıtı hala bir utanç anıtı gibi antik tiyatronun önünde öylece duruyor...

ALAADDİN CAMİİ'NİN TARİHİ TAÇ KAPISI KURUL ONAYI İLE ARTIK YEP YENİ

Korkuteli Alaaddin Camii'nin ta kapısının restorasyon sırasında sklerek tahrip edilmesi de yakın dönemin restorasyon facialarından biri. Restorasyon sırasında ta kapısı sökülen ancak yerine bir daha aynı haliyle konulamayan, bütün özelliği bozulan Alaaddin Camii'nin restorasyonu sırasında adeta Müslüman'a müteahhit eziyeti ktirildi:

<https://odatv.com/muslumana-muteahhit-eziyeti-16051827.html>

'ECDAT YADİGARİ' SELÇUKLU AV KŐŐKNN TİSİNA ŐİNGİL TAKILDI

Vali Münir Karaloğlu'nun Kemer'deki Selçuklu Av KŐŐk'nn restorasyonu ile ilgili de bir açıklama yapması gerekiyor. nk kendisinin öncülüğünde ve kurul onayı ile baŐlatılan restorasyonla tarihi yapının dokusu bozuldu, hatalı restorasyon yapan firmaya iŐten el ktirildi. Batı Antalya'daki tek Selçuklu yapısı olan Kemer Av KŐŐk, mesire yeri yapma uğruna tahrip edilmiŐ ormanın ortasında, merdiven tısına Őingil kaplanmış 800 yıllık bir "ecdat yadigari" olarak hüzünlü bekleyiŐini sürdürüyor.

TAPINAĐIN ÜZERİNDEKİ CAMİYE GERÇEĞİNDE OLMAYAN MİNARE

Daha bitmedi... Antalya Valisi Münir Karaloğlu, Demre'deki Simena antik kentinde bulunan eski bir tapınak kalıntısının üzerinde, bir dönem cami olarak kullanılan yapı cami olarak restore edildi. Restorasyon sırasında orijinalinde olmamasına rağmen yapıya bir de ahŐap minare eklendi. Bu konuyla ilgili haberimizin (<https://odatv.com/bir-tapinak-daha-cami-oluyor-02031833.html>) ardından yapılan baŐuruya yanıt veren koruma kurulu, projenin kurul onayıyla yapıldığını belirtti:

<https://odatv.com/tapinak-restorasyonunda-minare-tartismasi-13031855.html>

EYVAH YİNE Mİ RESTORASYON VAR DEDİRTEN UYGULAMALAR BİTMİYOR

Bu tartışmaların yoğunlaştığı dönemde genel olarak restorasyon hatalarına değinen bir başka yazı daha yayınladık. Bugün yeniden gündeme gelen restorasyon garabetlerinin öncesini anımsamak yararlı olacaktır:

<https://odatv.com/eyvah-yine-mi-restorasyon-var-3005171200...>

TURİZM UĞRUNA RESTORE EDİP, KAMU PARASIYLA TURİSTİ ŞOKE ETMEK

Bu örnekler çoğaltılabilir elbette... Ancak bu, kültür mirasımızın içler acısı durumunu kurtarmaya yetmez. Turizmin başkenti olarak tanıtılan bir kentin Valisi olarak sadece havaalanından bir gün içinde kente giriş yapan insanların sayısıyla rekor kırılmıyor ne yazık ki. Bir günde 60-70 bin turistin giriş yapmasını "rekor üstüne rekor kırdık" manşetleriyle süslemek de yetmiyor. Turizme kazandırma motivasyonu ile yapılan restorasyon ve arkeolojik kazıların giderek turisti kaçırarak bir duruma dönüşmesinin nedenlerini de sorgulamak gerekiyor.

TUR ŞİRKETLERİ LİSTEDEN ÇIKARMAYI TARTIŞIYOR

Her restorasyon turist çekmiyor Sayın Vali, bilakis bazıları öylesine ürkütücü oluyor ki, örneğin Anadolu'nun en önemli Selçuklu eserlerinden biri olan Aksaray Sultanhanı Kervansarayı her yıl 500 binin üzerinde turisti ağırlarken, sırf bu sayının artırılması amacıyla yapılan restorasyonun ardından şimdi tur şirketleri bu yapıyı listelerinden çıkarmayı tartışıyor. Antalya'nın gündemindeki Kesik Minare de aynı tartışmanın konusu.

ONCA TANITIM VE AYAĞA KALDIRMAYA RAĞMEN ZİYARETÇİ YOK

Antalya'nın burnunun dibindeki Perge antik kentinde yapılan onca ayağa kaldırma, restorasyona, tanıtıma rağmen 2017'de sadece 68 bin kişinin ziyaret etmesi size bir şey ifade etmiyor mu? Dünyanın en fazla antik yerleşime sahip kentlerinden biri olan Antalya'nın, 2018'de Türkiye genelinde en çok ziyaret edilen ören yerleri arasında sadece iki ören yeri var. Biri Aspendos 328.401), diğeri ise Myra (252.077). Myra'daki ziyaretçi sayısının artmasının bir nedeni de Noel Baba Müzesini ziyaret eden Ortodoks Hıristiyanların antik kente de uğraması. Adlarını dünyanın bildiği, burnunun dibine kadar tramvay ile ulaşılan, havaalanına 15-20 dakika, kent merkezine 18 kilometre mesafedeki Perge'nin yanı sıra Ksantos'un, Patara'nın, Termessos'un, Selge'nin listede adı bile yok.

ORTA ANADOLU'DAKİ IHLARA'YA PERGE'NİN 7 KATI ZİYARETÇİ NEDEN GİDİYOR?

Öte yandan 2018'de bir Orta Anadolu kenti olan Aksaray'daki Ihlara Vadisi Ören Yerini ziyaret edenlerin sayısı 492.672. Bir başka uç örnek verelim; Hatay'ın Samandağ ilçesinde bulunan Çevlik Ören Yerini de 267.920 kişi ziyaret etmiş geçtiğimiz yıl. Yani Myra'dan tam 15.843 kişi daha fazla. Çevlik Ören yeri Türkiye'nin en güney ucunda, ulaşımı zor, zahmetli ve tanınırlığı çok daha az. Ancak insanlar restorasyonlarla "pırl pırl" hale getirilip sarı led ışıklarla pavyona çevrilen tarihi kalıntı görmek istemiyor artık.

TURİZM UĞRUNA TARİHİ AYAĞA KALDIRMAK YETMİYOR

Hem Ihlara Vadisi hem de Çevlik, doğal dokunun olabildiğince kendini koruduğu, üzerinden fazla "proje" geçmemiş ören yerleri olduğu için ziyaretçilerin tercih etmesinde belirleyici oluyor. Yani tahrip etme ve dokusunu bozma pahasına ve salt turizm uğruna tarihi "ayağa kaldırmak" yetmiyor, aynı zamanda ayağa kaldırılan tarihin sağlıklı biçimde yürümesini de sağlamak gerekiyor. Yürümesi için de başka ayaklara ihtiyacı var. Doğal çevre de bu ayaklardan sadece biri. Her tarihi mekana modern, çelik, cam, alüminyum, granit malzemelerle "pırl pırl" düzenleme yapmak ilgi çekmediği gibi var olan ilgiyi de yok ediyor. Sadece "benim uzmanlarım var, onlar doğrusunu bilir" dediğinizde, kendiniz çalıp kendiniz oynuyorsunuz. İnsanları tarihten, restorasyondan, arkeolojiden soğutuyorsunuz.

KESİK MİNARENİN FETİH CAMİSİ OLDUĞUNUN KAYNAĞI NEREDE?

Örneğin her fırsatta dile getirilen restorasyon tartışmalarının odağındaki Antalya Kesik Minare Camii'nin fethin simgesi olduğuna dair iddiaların hiçbir somut delili, kaynağı olmamasına rağmen buradan bir Ayasofya çıkarma çabalarının nasıl bir anlamı var? Adını sıraladığınız bilim insanlarının bu caminin fetih camisi olduğuna dair bir kaynak göstermesini bekliyoruz.

İSLAM ANSİKLOPEDİSİ: 'BU BÜYÜK KİLİSE CAMİYE DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞSE...'

Türkiye Diyanet Vakfı'nın İslam Ansiklopedisi'nde yer verilen Şehzade Korkut Camii ile ilgili maddede özetle şöyle deniliyor: **"Bu büyük kilise gerçekten Şehzade Korkut'un vakfı olarak camiye dönüştürülmüşse bu onun Tekeili valiliği sırasında yapılmış olmalıdır. Caminin aslının Meryem'e sunulmuş bir Panaghia kilisesi olduğu kabul edilmektedir. Binanın mimarisinde en az dört veya beş defa değişiklik yapıldığı görülmektedir. Bazı kalıntılar, yapının erken Hıristiyan çağında Roma devrinden kalma bir mâbedin yakınında ve herhalde bir bazilika biçiminde inşa edildiğini göstermektedir."** (Madde yazarı: Prof. Dr. Semavi Eyice)

ANTALYA'NIN FETHİ İLE ŞEHZADE KORKUT ARASINDA 300 YIL VAR

Bu çok basit anlatımda bile tarihi yapının 15. Yüzyılda camiye çevrilmiş olduğu kaydediliyor. Selçukluların Antalya'yı fethettiği 1207 yılı ile Yavuz Sultan Selim'in ağabeyi olan ve kardeşiyle girdiği taht kavgası sonrasında adının verildiği Korkuteli (İstanoz)'da bir mağarada yakalanarak 'Sinan Ağa' tarafından boğularak öldürülen (1513) Şehzade Korkut'un Antalya'da yöneticilik yaptığı dönem arasında yaklaşık 300 yıllık bir zaman dilimi var.

TARİHİ YAPILAR İKTİDARIN PROPAGANDA ARACI HALİNE GETİRİLİYOR

Oysa kentin idarecileri sosyal tarih, mimarlık, arkeoloji ve sanat tarihi gibi disiplinlerin gözetimi ve denetiminde, uluslar arası kriterlerin çerçevesini çizdiği bir kültür mirası koruma çalışması olan restorasyonların; iktidarın ideolojik propaganda aracı haline getirilmesine hizmet etmek ve kamuoyunu ayarlamaktan başka bir anlamı olmayan tartışmalara konu edilecek şekilde yansıtılması idarecilerin görevi değildir. Bilakis bu dil ve üslup tarihe ve topluma zarar veren bir kısır döngüyü besliyor.

BAKAN ERSOY: 'HAKLISINIZ, ELEŞTİRİLERE AÇIK OLMAMIZ LAZIM'

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy bile Kesik Minare konusundaki eleştirilere yönelik idarecilerin gereksiz alınganlığına yanıt niteliğinde cümleler kurdu. Turizmcilerin, **"Antalya'ya turist geldiğinde Kesik Minare'yi gezecek ve o artık bizim tanıttığımız gibi değil. Bu restorasyon sizce doğru mu?"** sorusuna, Bakan Ersoy, **"Turizm bölgelerinde 100 tane proje yapılıyorsa içinde 1-2 yanlış çıkabiliyor. Haklısınız. Eleştirilere açık olmamız lazım"** yanıtını verdi.

VALİ KARALOĞLU'NUN TAVRI KISIR DÖNGÜYÜ DEĞİŞTİRMİYOR

Antalya Valisi Münir Karaloğlu'nun hatalı restorasyonlara yönelik kamuoyundan gelen eleştiri ve tepkilerin ardından yanına ilgili idare amirlerini de alıp tarihi mekânlara giderek bu eleştirileri boşa çıkarma ve eleştirenlere ağzının payını verme çabası bu kısır döngüyü değiştirmiyor. Bu kısır döngüden çıkmak için, öncelikle bunun bir "kısır döngü" olduğunu kabul etmek gerekiyor. Aksi halde bu kısır döngü bütün ülkeyi boğacak...

Yusuf Yavuz

Odatv.com

□

Yusuf Yavuz

Diğer Yazıları

Antalya'da valiliğin "ÇED gerekli değil" dediği tarım alanı için mahkeme "dur" dedi

03.03.2022

Elektrik faturalarına o rakamlar nasıl yazılıyor

12.02.2022

Donarak ölünce hatırladılar

12.02.2022

Odatv bildiriyor... Elektriksiz Isparta'nın 24 saati

06.02.2022

Dayanamayacaklar

09.12.2021

Davraz'ın hikayesini bilir misiniz

Popüler Yazılar

Müyesser Yıldız

TESUD Başkanına neler soruldu?

30.06.2021

Dr. Hüseyin Nazlıkul, M.D. PhD.

Hastalıklara karşı direnç nasıl artırılır

03.10.2021

Salih Seçkin Sevinç

Pandemi bahaneleri oldu... Restoranlar bizi ya...

03.10.2021

Rafael Sadi

O kritik ziyaretin arka planı

03.10.2021

Yusuf Yavuz

Yeni plan devrede

17.06.2021

Soner Yalçın

Tehdit etmeyin

18.06.2021

Soner Yalçın

Tunus'un foncuları

28.07.2021

Soner Yalçın

Erdoğan'ın öfkесinin sebebi

26.10.2021

Sami Menteş

Milli Eğitim Bakanı yalan söylüyor

25.06.2021

Soner Yalçın

Ata'nın çocukları: 68 Kuşığı

30.06.2021

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VİDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

